

רע"פ 1973/13 - אסד חסן נ' מדינת ישראל

רע"פ 1973/13 - אסד חסן נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 1973/13

אסד חסן

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[24.03.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 18.2.2013, בעפ"ת 13207-11-12, שניתן

על-ידי כב' השופטת ט' חיימוביץ

בשם המבקש - עו"ד ג'ואד נאטור

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, שניתן על ידי כב' השופטת ט' חיימוביץ, בעפ"ת 13207-11-12, מיום 18.2.2013. בפסק דינו דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על הכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה בבאר שבע (להלן: בית-המשפט לתעבורה), אשר ניתן על-ידי סגן הנשיא, השופט ד' לנדסמן, ביום 13.9.2012, וקיבל חלקית, את הערעור על מידת העונש.

בד בבד עם הגשת בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר אשר הושת עליו. בהחלטתי מיום 14.3.2013, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר עד להכרעה בבקשת רשות הערעור.

רקע והליכים קודמים

כתב האישום

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]. על פי כתב האישום, ביום 7.11.2011, בשעה 12:30, נהג המבקש בכביש בין עירוני, כאשר אין בידו רישיון נהיגה תקף, ואשר פג תוקפו בחודש ינואר 2001. הדיון בבית המשפט לתעבורה

3. ביום 13.9.2012, לאחר שמיעת ראיות, הרשיע בית המשפט לתעבורה בבאר שבע, את המבקש בביצוע העבירה שיוחסה לו בכתב האישום. זאת, לאחר שהמבקש כפר בכך שהוא זה אשר נהג ברכב. בית המשפט לתעבורה קיים דין הוכחות, והתרשם מעדותו של כותב הדו"ח, השוטר גולן בן משה (להלן: השוטר), שאותה מצא, ברורה, ללא סתירות ו"מהימנה עד מאוד על בית המשפט". בית המשפט הזהיר את עצמו, כי מדובר בעדות יחידה, ולחזוק המהימנות התייחס לפרטים נוספים שהוצגו בפניו. כך, התייחס בית המשפט לתעבורה לעובדה, כי השוטר רשם מפורשות את תגובתו של המבקש על גבי דו"ח התנועה, ולפיה, המבקש הודה באשמה. בנוסף, העיד השוטר כי המבקש חתם בצידה של תגובתו זו. בית המשפט ציין, כי המבקש כלל לא העיד במשפט וכלל לא שלל את עדותו של השוטר. בית המשפט אף התרשם וקבע, כי תיאור מבנה גופו של המבקש בתרשומת המתארת את נסיבות המקרה, עונה בדיוק על תיאורו הפיזי של המבקש, אשר נמצא בפניו. יתרה מזאת, בית המשפט נתן דעתו לכך שהשוטר תיאר את אופן עצירת הרכב ואת המתנתו, שעה שיושבי הרכב, המבקש ואשתו, התחלפו ביניהם במקומות הישיבה. השוטר ניגש ישירות אל המבקש, שכבר הגיע למושב הנוסע, ומסר לו את הדו"ח. בית המשפט לתעבורה ציין, בהקשר זה, כי לא ניתן כל הסבר לעובדה שהשוטר, אשר הבחין בביצוע העבירה, יגש דווקא לנוסע, וירשום לו ד"ח תנועה. אשר על כן, קבע בית המשפט בהכרעת דינו, כי המבקש הוא זה שנהג ברכב, וכי אין לקבל את עדותה של אשת המבקש, אשר מסרה כי היא זו שנהגה ברכב. לפיכך, הרשיע בית המשפט את המבקש בעבירה שיוחסה לו.
4. בגזר דינו, עמד בית המשפט לתעבורה על כך, כי מגליון הרשעותיו הקודמות של המבקש עולה, כי מאז שפקע רישיונו בשנת 2001, הורשע המבקש ב-14 עבירות שונות, חלקן עבירות מסוג "ברירות משפט", וחלקן הרשעות בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. בית המשפט ציין, כי אינו סבור שיש מקום במקרה זה, לשלוח את המבקש לקבלת תסקיר שירות המבחן או לקבלת חוות דעת מהממונה על עבודות שירות, אלא שיש להטיל על המבקש עונש מאסר בפועל. זאת, מאחר שראוי לשדר מסר עונשי ברור, במקרה זה, שבו נהג המבקש ברכב בהזדמנויות שונות, שעה שרישיונו פקע לפני שנים רבות. לפיכך, הטיל בית המשפט על המבקש את העונשים הבאים: קנס בסך 1,500 ₪, או 5 ימי מאסר תמורתו; פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של 24 חודשים; פסילה על תנאי של רישיון הנהיגה לתקופה של 4 חודשים, למשך 3 שנים; 45 ימי מאסר בפועל; 5 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, בתנאים שפורטו בגזר הדין.
- הדין בבית המשפט המחוזי
5. המבקש ערער, הן על הרשעתו והן על העונשים שהוטלו עליו, לבית המשפט המחוזי בבאר שבע. בערעורו, טען המבקש טענות שונות, וביניהן, כי שגה בית משפט קמא משהעדיף את גרסת השוטר על פני גרסת אשת המבקש; לטענתו, גרסת השוטר אינה הגיונית, היות שבפועל, לא ניתן לבצע החלפה בין שני נוסעים במושב הקדמי, מבלי לצאת מהרכב; בנוסף, טען המבקש טענה בדבר כשל בייצוגו, על-ידי סנגורו הקודם, אשר נמנע מלהעיד אותו בחקירה ראשית. לחלופין, השיג המבקש על חומרת העונש שהושת עליו, הן על רכיב המאסר, הן על רכיב הפסילה והן על גובה הקנס, אשר חורגים לטענתו, באופן קיצוני, מרמת הענישה הסבירה בנסיבות העניין.

6. ביום 18.2.2013, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על הכרעת הדין, וקיבל, באופן חלקי, את ערעורו על גזר דינו. בנוגע להרשעתו של המבקש, קבע בית המשפט המחוזי, כי נוכח העובדה שבית משפט קמא הזהיר עצמו לפני שהרשיע את המבקש על סמך עדות יחידה, ואף פירט את החיזוקים שמצא לעדות זו, העדפתו של בית משפט קמא את גרסת השוטר, סבירה בנסיבות העניין. עוד ציין בית המשפט המחוזי את העובדה, כי המבקש עצמו לא העיד בחקירה ראשית - ולפיכך, הוא לא הכחיש את תגובתו לדו"ח, אשר נרשמה בזו הלשון: "מה אני אגיד לך, נהגתי".

באשר לטענתו של המבקש בדבר כשל בייצוגו, הואיל שהוא לא נחקר בחקירה ראשית על-ידי סנגורו הקודם, קבע בית המשפט המחוזי, כי מדובר בסוגיה המצויה בשיקול דעתו של סנגורו. בית המשפט המחוזי עמד על כך, כי אף לאחר שהוגשה תגובת הסנגור הקודם, לא הוברר דיו מה עמד בבסיס הימנעותו מחקירה ראשית, וכיצד היתה התוצאה משתנה, לו היה המבקש מעיד, לאחר שכבר הודה בביצוע העבירה בפני השוטר. עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי לא ראה חוסר היגיון בגרסת השוטר, בדבר החלפת מושבי הנסיעה על-ידי המבקש ואשתו, לאחר עצירת הרכב, ומבלי שהם יצאו ממנו. נקבע, כי "מדובר בפעולה שאינה קלה, אך לא ניתן לומר כי היא בלתי אפשרית".

ביחס לעונש שהוטל על המבקש, ציין בית המשפט המחוזי, כי למבקש עבר תעבורתי המונה 31 הרשעות, אשר 14 מהן בעבירות שבוצעו לאחר שנת 2001, שנת פקיעתו של רישיון הנהיגה של המבקש. בית המשפט המחוזי קבע, כי לפיכך, ולאור העובדה שהמבקש המשיך לנהוג, למרות פקיעת רישיונו, לא ניתן היה להסתפק בעונש של פסילת רישיונו "אלא היה מקום לעונש מוחשי, אשר ירתיע את המערער [המבקש] מאחיזה בהגה". עם זאת, קבע בית המשפט המחוזי, כי עונש של 24 חודשי פסילת רישיונו של המבקש, הינו עונש אשר חורג לחומרה ממתחם העונש ההולם, ואינו פרופורציוני לעונש המאסר שהושת עליו. אשר על כן, העמיד בית המשפט המחוזי את עונש הפסילה, על 12 חודשים. עוד נקבע, כי יתר חלקי גזר הדין יוותרו על כנם.

הבקשה

7. בבקשת רשות ערעור שהגיש המבקש, באמצעות בא-כוחו החדש, הוא חזר על טענותיו בדבר "כשל בייצוג" וכן העלה טענות המתייחסות לחומרת העונשים שהושתו עליו. עוד הוסיף המבקש, כי הסוגיה המתעוררת בעניינו, הינה בעלת חשיבות משפטית וחוקתית החורגת מעניינו האישי. לטענתו, טענת "כשל בייצוג" הוכרה בפסיקה כעילה לבירור מחדש בעניינו של נאשם, לשם תיקון עיוות שנגרם לו, עקב ייצוג בלתי הולם. לטענת המבקש, נגרם לו פגם דיוני חמור, המקים חזקה, שאינה ניתנת לסתירה, בדבר האפשרות כי הדבר השפיע על תוצאות הדיון. סנגורו הקודם בחר שלא להעלות את המבקש לדוכן העדים, למרות שעדותו היא העדות החשובה ביותר, ויש לה השלכה ישירה על תוצאות המשפט. בנוסף, טען המבקש, כי נגזרו עליו עונשים בלתי צודקים וזאת כתוצאה מהכשלים בייצוגו.

לעניין חומרת העונש, טען המבקש בבקשתו, כי טעה בית משפט קמא כאשר לא הפנה אותו לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן. זאת ועוד, המבקש טען כי שתי הערכאות הקודמות טעו כאשר לא שלחוהו אל הממונה על עבודות שירות, על-מנת שזה יחווה את דעתו, האם המבקש מתאים לרצות את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות. לטענת המבקש, בית משפט קמא גזר עליו עונש חריג ומוגזם, התמקד בעיקר בפן ההרתעתי, והתעלם מהפן השיקומי. לטענת המבקש, הוא אדם נורמטיבי, אשר זוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק. בנוסף, המבקש הינו מפרנס יחידי של בני משפחתו הסמוכים על שולחנו, ושליחתו למאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח תפגע בפרנסת משפחתו. לפיכך, עותר המבקש לקבל את בקשתו, ולבטל את פסק דינו של בית משפט קמא. לחלופין, עותר המבקש להורות על המרת עונש המאסר בפועל שהוטל עליו, לעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור, נחה דעתי כי עניינו של המבקש אינו מקים עילה לדיון ב"גלגול שלישי", בפני בית-משפט זה.

כלל נקוט בידינו, כי בקשת רשות ערעור תינתן במשורה, ואך במקרים מיוחדים וחריגים, המעוררים שאלה משפטיות או חוקתיות נכבדה, בעלת חשיבות ציבורית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לה, או כאשר עסקינן במקרים ייחודיים, בהם מתגלה חוסר צדק בולט או עיוות דין שנגרם למבקש (ראו, מבין רבים אחרים, רע"פ 7822/12 פלוני נ' מדינת ישראל (6.11.2012); רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013); רע"פ 654/13 אבו בכר נ' מדינת ישראל (26.2.2013); רע"פ 1271/13 סויסה נ' מדינת ישראל (7.3.2013)).

בענייננו, על אף ניסיונו של בא-כוחו של המבקש, לשוות למקרה דנן אופי עקרוני, המעלה חשיבות ציבורית ומשפטית, סבור אני, כי בנסיבות העניין, בקשת רשות הערעור אינה מעוררת כל שאלה משפטית או ציבורית רחבת היקף, וכל טענותיו של המבקש נוגעות במישרין לעניינו האישי שלו. ברי, כי בנסיבות אלה, דין הבקשה להידחות (ראו, לעניין זה, רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.2012); רע"פ 378/13 חאג יחיא נ' מדינת ישראל (27.1.2013); רע"פ 1587/13 אילייב נ' מדינת ישראל (6.3.2013); רע"פ 1749/13 דשן נ' מדינת ישראל (14.3.2013)).

9. לגופו של עניין, ולמעלה מן הצורך, אציין, כי לא מצאתי כל ממש בטענות המבקש בדבר כשל בייצוגו בבית משפט קמא, על-ידי סנגורו הקודם. כפי שאף בית המשפט המחוזי קבע, סנגורו הקודם של המבקש, ואף בא-כוחו הנוכחי בהליך שבפנינו, לא הרים את הנטל המוטל עליו, להוכיח, כי אלמלא הייצוג הכושל, לכאורה, היה בית המשפט מגיע לתוצאה שונה.

הלכה פסוקה היא, כי על הטוען טענת כשל בייצוג להוכיח קיומו של עיוות דין ואין די בהעלאת טענות סתמיות בעלמא. המבחן לקיומו של עיוות דין, בהקשר זה, נקבע כמבחן סיבתי-תוצאתי, לפיו "יש להראות כי אלמלא הייצוג הכושל אפשר שתוצאת ההליך היתה משתנה" (ראו, ע"פ 10153/07 קייסי נ' מדינת ישראל (30.7.2012); ע"פ 1057/96 אמסלו נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(5) 160 (1998)). עסקינן במבחן אובייקטיבי, בגדרו, על בית המשפט היושב על המדוכה לשאול "האם קיים חשש סביר כי הפגיעה בזכויות הנאשם השפיעה על שיקול הדעת השיפוטי, במובן זה שעקב הפגם גדלה הסבירות להרשעת שווא" (ע"פ 866/95 סוסן נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 793, 797 (1996)). בענייננו, טענות המבקש בעניין זה כלליות ביותר, ואין מצביעות על כשל בייצוגו, שאלמלא התקיים, הייתה תוצאתו של הדיון משתנה. אין די בטענתו של בא-כוח המבקש, המייצגו בהליך זה, כי עורך דינו הקודם, אשר ניהל את הגנתו של המבקש בבית משפט קמא, שגה כשלא העיד את המבקש בחקירה ראשית. בהקשר זה, ראוי להזכיר, את הודאתו של המבקש בפני השוטר, אשר נרשמה בדו"ח התנועה, ואשר לא נסתרה. לכך יש להוסיף, את העובדה כי עדותו של השוטר התקבלה כמהימנה על-ידי בית המשפט לתעבורה. לפיכך, משלא הוכחה הטענה בדבר גרימת עיוות דין למבקש, יש לדחות את הטענה בדבר כשל בייצוג.

10. בהתייחס למידת העונש שהוטל על המבקש, סבורני, כי עונש זה אינו מצדיק התערבות, משאין בו כל סטייה חריגה ממדיניות הענישה המקובלת. לעניין רכיב המאסר בפועל, שתי הערכאות הקודמות ראו עין בעין את חומרת העבירה שביצע המבקש, וקבעו, כי בנסיבות העניין, אין מנוס מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, זאת, בעיקר לשם הרתעת המבקש, אשר לחובתו עבר תעבורתי לא מבוטל, ונהיגה חוזרת ונשנית, במשך שנים רבות, ללא רישיון, אשר תוקפו פג בשנת 2001. בנסיבות המקרה שלפניי, אין מדובר, לטעמי, בעונש החורג באופן קיצוני מרף הענישה הראוי בעבירות דומות, ולפיכך לא מצאתי כי יש מקום להתערב בעונש שהושת על המבקש, במסגרת בקשת רשות ערעור זו. עוד ראוי לציין, בהקשר זה, את ההלכה המושרשת, לפיה, טענות בדבר חומרת העונש, אינן מהוות, כשלעצמן, עילה לדיון ב"גלגול שלישי", בפני בית-משפט זה, פרט למקרים מובהקים, המגלים חריגה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת (רע"פ 9480/12 אברמוביץ נ' מדינת ישראל (8.1.2013); רע"פ 711/13 הנסן נ' מדינת ישראל (30.1.2013); רע"פ 158/13 עוז נ' מדינת ישראל (7.2.2013)).

לפיכך, לא מצאתי כי קיימת הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת של הליך שיפוטי נוסף, והנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 14.4.2013, עד לשעה 09:00, ביס"ר "דקל".
ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ג (24.3.2013).